

	Силабус навчальної дисципліни «AI-інструментарій журналіста» Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень вищої освіти Рік навчання: 2, семестр: 3 Кількість кредитів: 5(150 год.) Мова викладання: українська Підсумковий контроль – залік Форма проведення занять – лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуально-консультаційна робота
---	---

Назва курсу	AI-інструментарій журналіста
Електронна версія курсу	

1. Коротка анотація до курсу. Навчальний курс «AI-інструментарій журналіста» є складовою частиною професійної підготовки фахівців для вітчизняної індустрії медіа. Він спрямований на вивчення технологічних можливостей генеративного штучного інтелекту, регуляторних та етичних аспектів, пов'язаних з ним, а також на формування у здобувачів практичних навичок використання наявного інструментарію AI.

Особливе місце в його викладанні займає завдання дати здобувачам вищої освіти цілісне уявлення про теоретичні основи та специфіку світової та вітчизняної практик впровадження штучного інтелекту в процес сучасного функціонування інформаційно-комунікаційна системи України.

2. Схема дисципліни

№ з/п	Тема
Тема 1	Сучасні мовні моделі: принцип і специфіки роботи
Тема 2	Практика використання генеративного AI у вітчизняних та світових медіа
Тема 3	Промпт-інженерія: як отримати від AI те, що потрібно
Тема 4	Генерація зображень: огляд інструментів та технік
Тема 5	Роль штучного інтелекту в поширенні та протидії дезінформації
Тема 6	Відповідальне використання AI. Регуляція та правові аспекти

3. Формат курсу: очний, змішаний

4. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

- здатність на основі отриманих знань компетентно визначати мовні моделі для виконання складних професійних завдань в процесі виробництва інформаційного продукту;
- здатність впроваджувати вітчизняні та світові практики в організацію редакційної роботи;
- здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі в галузі соціальних комунікацій з застосуванням наявного інструментарію штучного інтелекту;
- здатність формулювати завдання AI з метою ефективного вирішення практичних проблем;
- здатність використовувати можливості штучного інтелекту для боротьби з дезінформацією;
- здатність використовувати можливості AI, відповідно нормам, встановленим законодавством, та вимогам професійної етики.

5. Результати навчання:

- ідентифікувати та розуміти спеціалізацію основних мовних моделей з метою підвищення ефективності журналістської діяльності;
- застосовувати знання зі сфери предметної спеціалізації для створення інформаційного продукту з використанням генеративного штучного інтелекту відповідно стандартам;
- аналізувати практики використання AI, визначати їх ефективність та вплив на комунікацію;
- визначати факти використання генерованого штучного інтелекту для поширення фейків та інших видів дезінформації;
- створювати різноманітний контент: від текстових постів до візуального матеріалу та відео з використанням AI та з дотриманням професійних та етичних норм;
- оптимізувати процес створення інформаційного продукту за рахунок ефективного включення в виробництво можливостей штучного інтелекту.

6. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	16
Практичні	30
Індивідуально-консультативні	3
Самостійна робота	101

7. Технічне й програмне забезпечення – мультимедійний супровід, з застосуванням комп'ютерної техніки та сучасних інформаційних технологій.

Неформальна освіта не передбачена

8. Політика курсу визначається Кодексом академічної доброчесності <https://surl.li/dnbfi>, Положенням про академічну доброчесність <http://surl.li/dnbfn>, Положенням про вирішення конфліктних ситуацій <http://surl.li/dstqu> та Положенням про комісію з питань етики та академічної доброчесності ДПУ <http://surl.li/dstqz>.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання завдань, поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота,

екзамен, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з Університету; позбавлення академічної стипендії; відрахування з Університету.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – у межах 30% від звичайної оцінки. Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції факультету соціально-гіманітарних технологій та менеджменту за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим.

9. Рекомендована література

ОСНОВНА

1. Медіа майбутнього: працюємо в часи змін. Посібник. К. : Центр демократії та верховенства права. 2025. 56 с.
2. Рекомендації з відповідального використання штучного інтелекту у сфері медіа. К. : Міністерство цифрової трансформації., 2025. 11 с.
3. Рекомендації щодо використання ШІ: питання права інтелектуальної власності. К. : Міністерство цифрової трансформації., 2024. 51 с.
4. Індекс медіаграмотності працівників медіасектору. Аналітичний звіт за результатами кількісного дослідження. К. : ГО «Детектор медіа». 2025. 47 с.
5. Використання ШІ у медіа. Результати дослідження Національної ради. URL : <https://webportal.nrada.gov.ua/vykorystannya-shi-u-media-rezultaty-doslidzhennya-natsionalnoyi-rady/>

ДОПОМІЖНА

1. Сущенко А., Орел О. Світовий ринок штучного інтелекту у соціальних медіа. Соціокомунікаційна наука в парадигмі смислових трансформацій: суспільні виклики, тренди освіти і професійної діяльності [Електронне видання] : збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, Ірпінь – Ломжа, 23 травня 2025 р. 264 с.
2. Рекомендації Комісії з журналістської етики щодо використання штучного інтелекту для створення журналістських матеріалів. URL : <https://cje.org.ua/statements/rekomendatsii-komisii-z-zhurnalistskoi-etyky-shchodo-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-dlia-stvorennia-zhurnalistskykh-materialiv/>
3. Зима О. Проблеми і ризики використання штучного інтелекту у медіасередовищі. Соціокомунікаційна наука в парадигмі смислових трансформацій: суспільні виклики, тренди освіти і професійної діяльності [Електронне видання] : збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, Ірпінь – Ломжа, 23 травня 2025 р. 264 с.
4. Пелешок О. Інтеграції штучного інтелекту в медіа практики: аналітичний підхід до трансформації професійної діяльності. Соціокомунікаційна наука в парадигмі смислових трансформацій: суспільні виклики, тренди освіти і професійної діяльності [Електронне видання] : збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, Ірпінь – Ломжа, 23 травня 2025 р. 264 с.

МІЖНАРОДНІ ВИДАННЯ

1. Representation of BBC News content in AI Assistants. URL : [bbc-research-into-ai-assistants.pdf](https://www.bbc.com/news/technology-68123456)